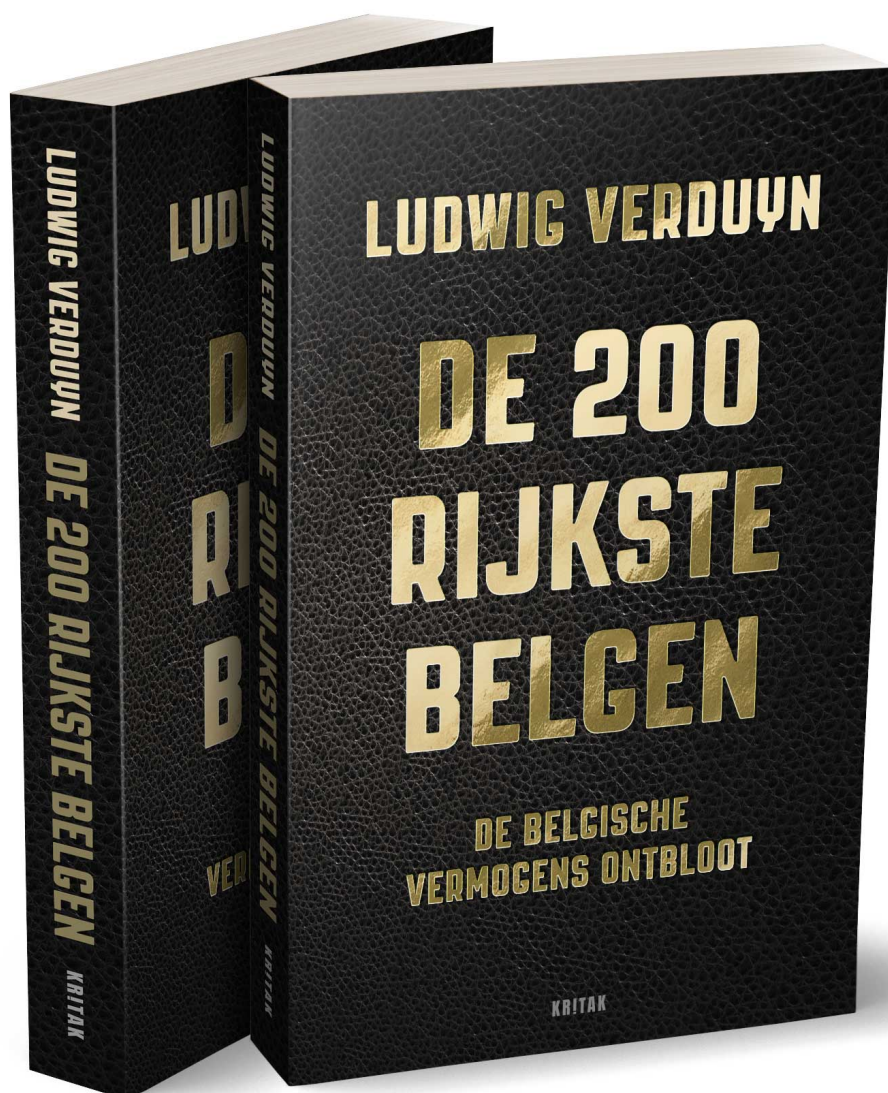


## 20 jaar De Rijkste Belgen: hoe het groeide

Date : 26 november 2020



Er is in de journalistiek weinig, denk ik, dat zo delicaat is als het schrijven over geld van vermogende mensen. Wanneer ik in het jaar 1998 mijn eerste stappen zette in dit werk, zou ik al snel merken dat ik mij op glad ijs waagde. Op dat

moment was ik hoofdredacteur van de krant De Morgen, de krant die eigendom was van [Christian Van Thillo](#), de eigenaar van onder meer de populaire titels Het Laatste Nieuws, Dag Allemaal en VTM.

Een lijst van Rijkste Belgen vond hij initieel een goed idee. Hij kwam zelfs persoonlijk een paar keer kijken hoe de werken vorderden. Hij doorliep met interesse [de lijst](#) die ik langzaam maar zeker opbouwde. Regelmatig speelde daarbij een glimlach om zijn mond. Maar wanneer hij het idee van de Rijkste Belgen begon voor te stellen aan zijn zakenkennissen verdween die glimlach al snel. Weinigen vonden dat een goed idee, dergelijke transparantie over grote vermogens. Ze lieten dat nogal nadrukkelijk weten aan Van Thillo. Waarop de mediabaas de grote middelen inzette om de publicatie van de lijst in zijn krant voorgoed onmogelijk te maken. De lijst van Rijkste Belgen zou dus niet in De Morgen worden gepubliceerd. Maar ze vond wel haar weg naar de buitenwereld. Ondertussen zijn de tijden veranderd. Maar net zoals 20 jaar terug doen we er tot op vandaag alles aan om de cijfers correct te interpreteren.

Op vraag van Van Thillo werd mijn opgemaakte lijst kapot geanalyseerd door een revisor waarna er een groot advocatenbureau op los gelaten werd. Die schoven allerlei moeilijkheden met de privacy voorop. Zo werd ik aangemaand alle 200 kandidaat-rijke Belgen een aangetekende brief te sturen met de melding dat ze zouden worden opgenomen in deze lijst. Als reactie op mijn schrijven kreeg ik iets meer dan 180 brieven terug, meestal aangetekend, meestal van advocatenkantoren. In al die brieven werd mij in al dan niet dreigende taal aanbevolen mijn werk te stoppen en zeker de vermelde families niet op te nemen in mijn ranking. Het leerde mij in eerste instantie iets over netwerken. Ik ontdekte al snel dat er in al die brieven twee 'scholen' schuilgingen. Er waren duidelijk twee soorten brieven, die zelfs van elkaar gekopieerd leken. Ze haalden dezelfde argumenten aan, in dezelfde volgorde, met dezelfde bewoordingen. Blijkbaar waren er twee soorten zakenclubs waar mijn aangetekende brieven ter sprake werden gebracht. Het leerde meteen iets over die zakenclubs: het zijn plaatsen waar geprivilegieerde mensen elkaar ontmoeten om geprivilegieerde informatie uit te wisselen. Kennis is macht.

Er kwamen ook andere argumenten bij kijken. Een uitgever, die prominent op de lijst stond, schreef mij dat hij nooit dergelijke lijst zou publiceren in een van zijn bladen. Drie jaar later, wanneer gebleken was dat er weinig juridische deining ontstaan was na mijn boek, bracht een van zijn bladen wel degelijk een gelijkaardige lijst op de markt. Het was een les: wil je behoren tot de lijst van de 200 Rijkste Belgen, laat je dan leiden door slechts één criterium: marktbezetting

en cash flow. (Lees verder na de foto)

Eén Rijke Belg, Mark Coucke toen nog van Omega Pharma om hem niet te noemen, reageerde cynisch maar ludiek. 'Ik kreeg een aangetekende brief maar was niet thuis. Dus stapte ik op mijn fiets om door weer en wind de brief op te halen in het postkantoor. Tot mijn verbazing las ik in die brief dat ik een miljardair was. Dat moet een vergissing zijn, dacht ik. Want ik ben helemaal geen miljardair.' Niet onbelangrijk, die eerste lijst was nog opgesteld in Belgische frank. [Marc Coucke](#) zou nog een heel parcours afleggen vooraleer hij euromiljardair zou worden.

Een andere rijke Belg, ondertussen overleden, belde me op kort na de middag, duidelijk met aangeschoten stem, om me de huid vol te schelden. Waar haalde ik het lef vandaan om zoiets te doen! Een ondernemer uit Oost-Vlaanderen nam ook contact. Hij vond dat ik zijn vermogen te laag ingeschat had. Het was een bedrijfsleider die nog elke dag op zijn werkvloer stond, tussen zijn werkvolk. Had ik wel rekening gehouden met zijn buitenlandse filialen? En had ik wel de juiste winstcijfers gehanteerd? Zijn opmerkingen stonden in schril contrast met een andere, grotere, tycoon die vond dat hij veel te laag gequoteerd was, maar hij ventileerde zijn ergernis enkel op het golfterrein. Op datzelfde golfterrein werd Christian Van Thillo aangesproken door de burgemeester van Knokke, [Leopold Lippens](#). Die verzekerde hem dat de hele business community zich tegen de media ondernemer zou keren mocht hij de publicatie doorzetten. Voor Van Thillo werd dat gesprek het argument om de publicatie definitief te begraven.

Mijn toenmalige journalistieke baas Yves Desmet had mij eerst verzekerd dat de ranking zonder twijfel zou worden gepubliceerd – 'al moeten we ermee naar de Volkskrant trekken' –, maar enkele weken later stond hij voor de ondertussen al lang afgebouwde en verdwenen redactieraad van de krant uit te leggen dat het toch wel onvoorzichtig zou zijn om met het project door te gaan. *(Lees verder na de foto)*

De ranking verscheen dus nooit in De Morgen maar wel in het jaar 2000 in boekvorm en hij werd eveneens gepubliceerd in het weekblad Humo. Zelf had ik de krant dan al achter mij gelaten. Ondertussen werden regelmatig al dan niet uitvoerige updates opgemaakt en gepubliceerd. In 2015 zag deze website het licht. Op jaarbasis lezen nu meer dan één miljoen mensen de berichten over De Rijkste Belgen.

Ondertussen kon de lijst ook worden afgetoetst aan de realiteit. Een aantal bedrijven uit de lijst werd effectief verkocht. Het daarmee gerealiseerde vermogen lag in alle gevallen gematigd tot ver boven het vermogen opgemaakt in dit overzicht. Daarmee wordt een oude wijsheid bevestigd die ik leerde van professor Van der Elst: wanneer een balans van een bedrijf er goed uitziet, is de realiteit doorgaans nog beter. Jammer genoeg geldt deze redenering ook in omgekeerde zin.

Ludwig Verduyn